

Arbejds miljøforskningsfondens Årskonference 2023

Projekt Positive psykosociale faktorer i arbejdet, mental sundhed og kvaliteten af sundhedsydelserne før, under og efter udflytningen til Regionshospitalet Gødstrup (2018-2023).

Ved Louise Møller Pedersen Seniorforsker og post.doc. i psykosocialt arbejdsmiljø, Regionshospitalet Gødstrup og Aalborg Universitet

Baggrund og relevans

- Sundhedspersonale er en central velfærdsprofession.
- Der opføres nye storsygehuse med det formål at øge effektiviteten og kvaliteten af ydelserne. Men belaster udflytningen de ansatte?
- COVID-19 har belastet sundhedspersonalets mentale sundhed (Riedel et al. 2021 og 2022).
 - Mange sygeplejersker er trætte og slidte. Både nyuddannede og erfarne sygeplejersker falder fra => tab af viden og erfaring.
 - Store rekrutteringsproblemer på de danske sygehuse
- De fleste hospitaler står overfor massive sparekrav
- Større fokus på arbejdsvilkårene og -miljøet på hospitalerne.

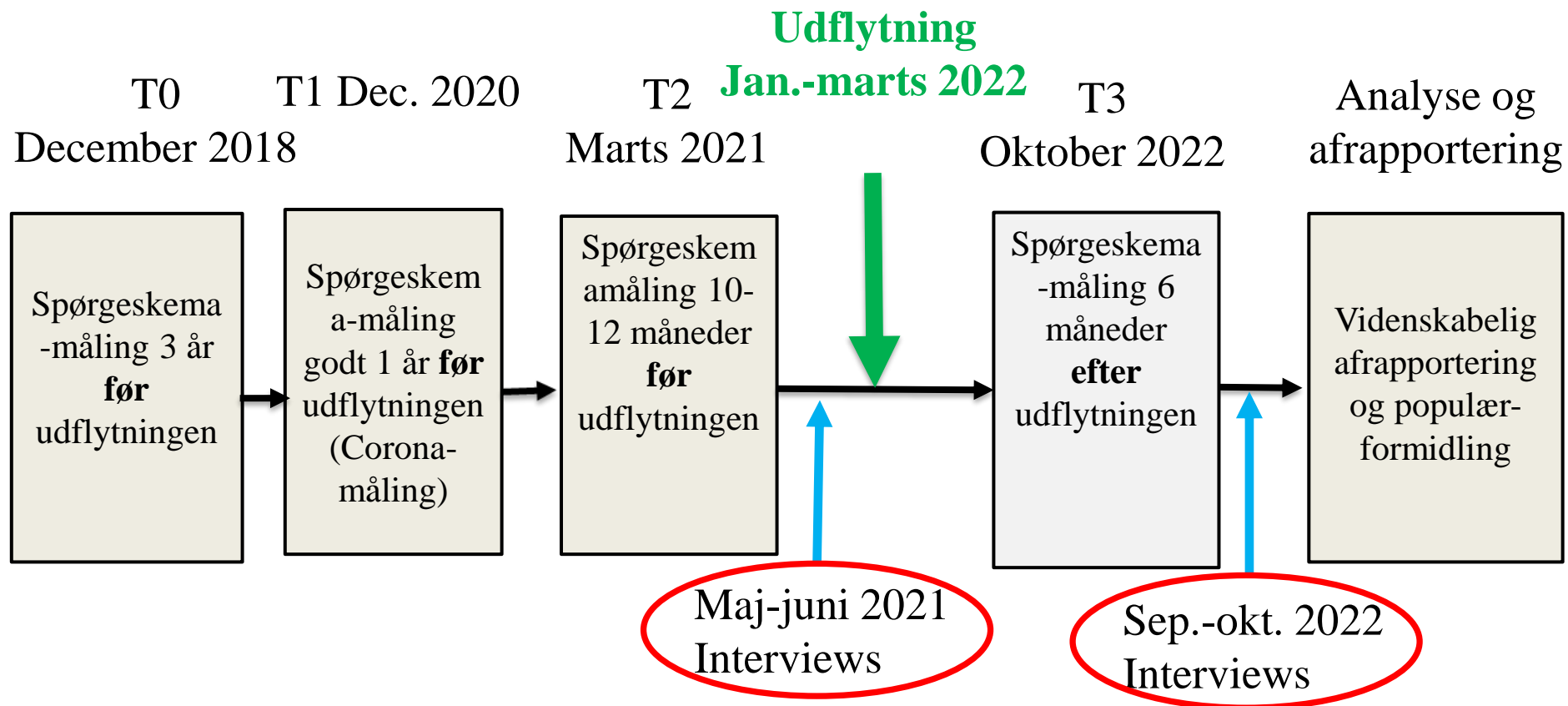
- Hospital Nordsjælland (2025), Odense Universitetshospital (2025-2026) og Aalborg Universitetshospital (2026) opføres også på en bar mark.

Positive psykosociale faktorer i arbejdet, mental sundhed og kvaliteten af sundhedsydelserne

Projektformål

- A. **Undersøge** samspillet mellem det psykosociale arbejdsmiljø, de ansattes mentale sundhed samt kvaliteten af sundhedsydelserne før, under og efter udflytningen til Regionshospitalet Gødstrup.
- B. **Identificere potentielle positive psykosociale faktorer** i arbejdsmiljøet, der kan understøtte de ansattes mentale sundhed og kvaliteten af sundhedsydelserne under og efter udflytningsprocessen.
- C. Ud fra ovenstående **at udvikle arbejdspladsspecifikt materiale** til understøttelse af det psykosociale arbejdsmiljø, den mentale sundhed og kvaliteten af sundhedsydelserne på de danske hospitaler før, under og efter de kommende udflytningsprocesser.

Tidsplan for projektets dataindsamling vedr. psykosocialt arbejdsmiljø, mental sundhed og kvaliteten af sundhedsydelserne før, under og efter udflytningen

Definitioner af social kapital

*”De **faktiske eller potentielle** ressourcer, der findes i relationerne i de sociale netværk mellem medarbejdere på en arbejdsplads”*
(Borg 2017, 14, inspireret af Coleman 1986, 1987 og 1988).

=> Fokus på **kollektive frem for på individuelle ressourcer** eller sociodemografiske forhold

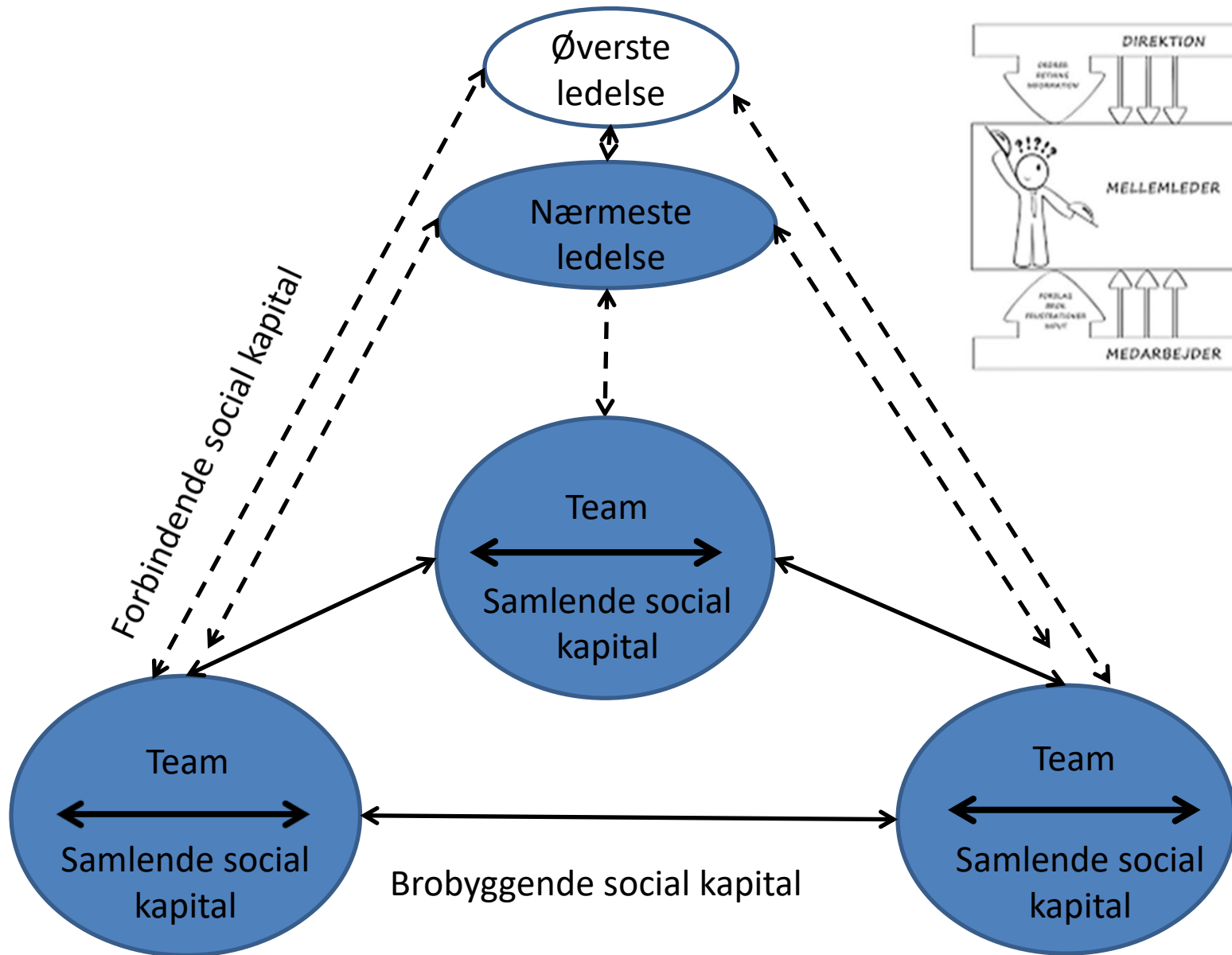
=> Samspil henholdsvis mellem ansatte, forskellige teams, og teams og ledere.

=> Involvering udover hvad der formelt ligger i overenskomsterne

Dækker over:

1. Handlinger såsom hjælp og informationsdeling
2. Tillid, retfærdighed og anerkendelse
3. Fælles forståelse af arbejdsopgaver, mål og visioner

4 sub-typer af social kapital og nærmeste leders rolle

De ansattes opfattelse af kvaliteten af sundhedsydelserne

Ansatte med patientkontakt:

- Den kliniske kvalitet
- Kvaliteten af patientinvolvering
- Den samlede faglige kvalitet

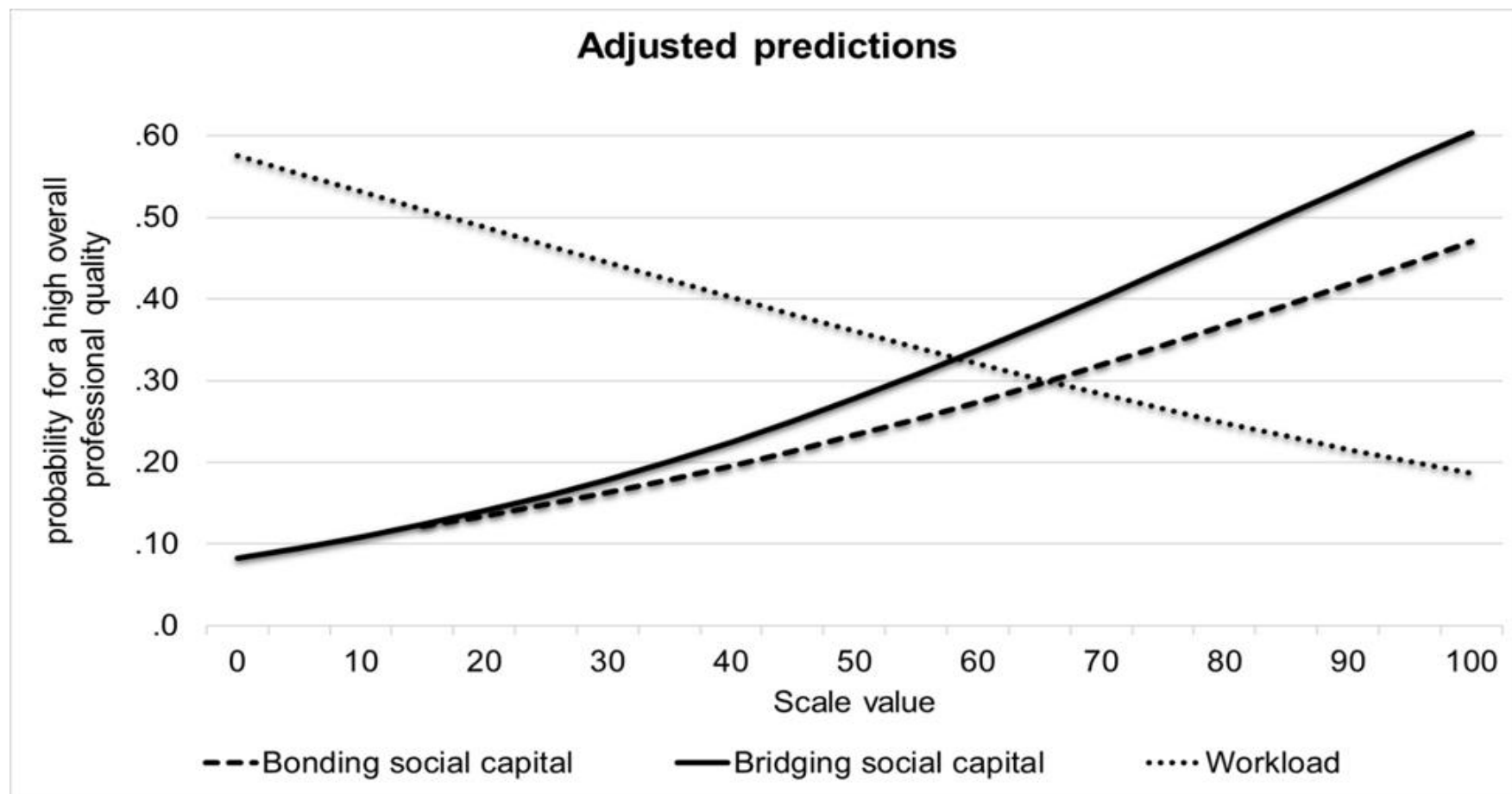
Ansatte uden patientkontakt:

- Den samlede faglige kvalitet

Mål om at koble disse til data fra regionernes kvalitetsdatabaser på afdelingsniveau.

Sandsynligheder for høj professionel kvalitet ved forskellige niveauer af samlende og brobyggende social kapital samt arbejdspress

Justeret for: Anciennitet, stillingskategori, køn og arbejdssted

(Pedersen et al., 2023)

Mental sundhed som en kimær?

Komplekst fænomen der kræver en tværfaglig forståelse.

"En tilstand af velbefindende, hvor individet kan udfolde sine evner, håndtere de dagligdags udfordringer og pres, kan indgå i fællesskaber, arbejde produktivt og bidrage til samfundet" (Oversat fra WHO, 2014).

Projektet anvender Keyes skala for mental sundhed: emotionel, social og samfundsmæssig dimension (Keyes 2009; Santini et al. 2020).

Hovedresultater af spørgeskemaundersøgelse før udflytningen

Artikel 1

- Sammenhæng mellem samlende og brobyggende social kapital med alle tre typer kvalitet af sundhedsydelserne (henholdsvis klinisk kvalitet, kvalitet af patientinvolvering og samlet faglig kvalitet).
- **Negativ sammenhæng mellem arbejdspress og alle tre typer kvalitet af sundhedsydelserne.**
- **Negativ sammenhæng mellem arbejdstempo og klinisk kvalitet.**

Artikel 2

- De ansattes mentale sundhed ligner den for danskerne generelt.
- Sammenhæng mellem henholdsvis den samlende, brobyggende og forbindende social kapital til de ansattes nærmeste leder og de ansattes mentale sundhed.
- Der er også en statistisk sammenhæng mellem de ansattes selvvaluerede kvalitet af sundhedsydelserne og deres mentale sundhed – både ud fra WHO og Keyes definition samt opdeling af variabelen i tre eller fem kategorier.

Hovedresultater af spørgeskemaundersøgelse **før og efter** udflytningen (upubliceret)

- Stærk sammenhæng mellem henholdsvis engagement og mening i arbejdet og de ansattes mentale sundhed.
- Alder og uddannelse påvirker de ansattes mentale sundhed.
- De ansattes mentale sundhed er (kun) faldet lidt fra før til efter udflytningen.
- Analyser af longitudinale data viser et større fald i de ansattes mentale sundhed. Dog ikke så stort, som man kunne have forventet.

Strategisk arbejde med det psykosociale arbejdsmiljø og de ansattes mentale sundhed på de danske hospitaler kan derfor betale sig.

Publikationer ud fra projektet

Artikler:

- Pedersen, Louise M.; Jakobsen, Andreas. L.; Buttenschøn, H. and Haagerup, A. (2023): *Positive association between social capital and the quality of health care service: A cross-sectional study*. International Journal of Nursing Studies 2023, Jan;137:104380. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2022.104380. Epub 2022 Oct 13. PMID: 36375309.
- Pedersen, Louise M.; Laursen, Signe; Buttenschøn, Henriette (Indsendt). *Is mental health positively associated with workplace social capital among Danish hospital employees? A multilevel study*.
- Pedersen, Louise M. (Accepteret). *Hvad motiverer sygeplejerskerne på de offentlige hospitaler efter COVID-19? En kvalitativ analyse af intrinsisk og ekstrinsisk motivation samt amotivation*. Tidsskrift for Arbejdsliv.

Publikationer ud fra projektet II

Bogkapitler

- Pedersen, Louise M. (2023): *Sygeplejerskers arbejdsforhold: Et spændingsforhold mellem fremmedgørelse og resonans?* i Lone Hersted og Søren Frimann (red.) Resonans i organisationer: Ledelse, trivsel og læring. Samfundslitteratur.
- Pedersen, Louise M. og Svane, Marita (Under bedømmelse) *Fem tilgange til forandringsledelse eksemplificeret gennem tre afdelingslederes tilgange og erfaringer* i Søren Voxsted (red.): Fra teori til praksis i organisationer. DJØF Forlag

Fagartikler

- Hansen, L. og Pedersen, Louise M. (Accepteret). *Medarbejdernes forberedelse ved ibrugtagning af helt nyt hospital*. Tidsskrift for Dansk Sundhedsvæsen
- Flere videnskabelige publikationer samt redskaber ud fra projektet er på vej.

<https://vbn.aau.dk/da/projects/positive-psykosociale-faktorer-i-arbejdet-mental-sundhed-og-kvali/publications/>

Projekt- og styregruppe

Projektgruppe

- Seniorforsker og projektleder, Louise Møller Pedersen, RHG og AAU
Lmpd@socsci.aau.dk
- Seniorforsker og lektor i NIDO, RHG, Henriette Nørmølle Buttenschøn
- Emil Damsgaard Thomsen videnskabelig assistent på RHG d. 1/10 2022-
- Martin Brygger Andersen videnskabelig assistent RHG d. 1/8 2022-

Styregruppe

- HR-chef, RHG, Lasse P. Hansen (formand)
- Souschef og seniorforsker ved Arbejdsmedicin, RHG, Kent Jacob Nielsen
- Projektgruppen
- -----
- Forskningsformidlingsansat Marianne Bornemann

Interessentgruppe samt videnskabelig referencegruppe

Projektet er finansieret er Arbejds miljø forskningsfonden projekt nr. 20-2019-09 plus medfinansiering fra AAU og RHG

Næste skridt...

- Brug af teknologi til at fremme effektiviteten og fastholdelsen af sundhedspersonale på de danske hospitaler.

TAK FOR ORDET!